

Mitrie tropu meži jeb tropu lietusmeži

Mitrie tropu meži atrodas abās pusēs ekvatoram galvenokārt Āfrikā, Dienvidamerikā un Dienvidaustrumu Āzijā. Mitros tropu mežus sauc arī par **lietusmežiem**, jo tajos ir liels nokrišņu daudzums. Gadā ir aptuveni 2000 mm nokrišņu, vietām vairāk, jo līst katru dienu. Kad no rīta uzlec Saule, uzreiz notiek stipra iztvaikošana. Rezultātā veidojas lietusmākoņi un pēcpusdienā sākas negaiss ar spēcīgu lietusgāzi. Pievakarē debesis noskaidrojas. Tā notiek katru dienu. Vidējā gaisa temperatūra visu gadu ir ap +25 °C.

Mitrajos tropu mežos ir aptuveni 3000 koku sugu. Mežā ir vidēji 4 stāvi. Atsevišķi koki ir pat 70 m augsti. Lai izturētu stipro lietu un karsto Sauli, kokiem ir cietas, spīdīgas lapas. Lietusmežos aug sarkankoki, kakaokoki, gumijkoki, melnkoki, hinīnkoki, tīkkoki u. c. Apkārt kokiem vijas liānas un citi kāpelējoši augi, daudz orhideju. Zemākos stāvos koku paēnā aug papardes, sūnas, sēnes.

Mitrajos tropu mežos mīt galvenokārt nelieli dzīvnieki, kuri vai nu spēj izlīst cauri liānu un gaisa sakņu biezoknim, vai arī veikli kāpelē pa kokiem. Daudz pērtiķu – gorillas, šimpanzes. Lielākie plēsēji ir leopardi un jaguāri. Starp kokiem lidinās dažādi putni un milzīgi tauriņi. Daudz čūsku, varžu un kukaiņu. Upēs sastopami krokodili, kaimani, aligatori. Katrā kontinentā mājo atšķirīgi dzīvnieki, piemēram, Dienvidamerikā – tapīri, skudrulāči, sliņķi, blāuri, anakondas, kolibri u. c., Āfrikā – gorillas, šimpanzes, okapi u. c., bet Dienvidaustrumu Āzijā – orangutani u. c.

Lietusmežos galvenokārt dzīvo dažādas **iezemiešu** (pirmiedzīvotāju) ciltis. Piemēram, Dienvidamerikā mājo vairākas indiāņu ciltis, Āfrikā – pigmeju ciltis, bet Jaungvinejā – papuasi. Vietējie iedzīvotāji mitrajos tropu mežos medī dzīvniekus, vāc ēdamos un ārstniecības augus, iegūst daudzas citas sev vajadzīgas lietas. Nelielos laukos viņi nodarbojas ar zemkopību – audzē banānus, eļļaspalmas, batātes jeb saldus karupeļus, manioku, kafijkokus, kakaokokus u. c. pārtikā un sadzīvē izmantojamus kultūraugus.

Visā pasaulē lietusmežus strauji izcērt, lai iegūtu kokmateriālus, ierīkotu plantācijas un ganības, iegūtu derīgos izrakteņus un būvētu ceļus. Mežus izcērt straujāk, nekā tie spēj atjaunoties, tāpēc to platība samazinās.